

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspedicijski v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 279.

V Ljubljani, v sredo 4. decembra 1895.

Letnik XXIII

Državni zbor.

Na Dunaju, 3. decembra.

Pri današnji seji se je posvetovala zbornica o zakonugledé nastavljanja rudniških nadzornikov. Predno se je preslo na dnevni red, so staveli poslanci nekatere interpelacije. Tako je vprašal poslanec Nitsche ministerskega predsednika, kaj je s preosnovo nedeljskega počitka in kaj namerava vlada storiti, da ustreže malim trgovcem z živili; poslanca Gross in Peška sta pa interpelirala notranjega ministra gledé zadnjih dogodkov v Mor. Trubavi, koder se godé Nemcem vsled županovega postopanja mnogotere krivice (?).

K dnevnem redu se je prvi oglasil poslanec Kaftan. Govornik je primerjal avstrijsko upravo velikemu plinovemu motorju, ker jo le vedno ponavljajoče eksplozije premaknejo v njenem tiru. Tako je n. pr. vlada še le sedaj uvedla za Karvin in Ostrovo modern zakon, ko se je pojavile v teh dveh rudnikih nekaj velikih nesreč. Govornik nadalje opisuje, kakšne dolžnosti mora imeti vesten nadzornik in omenja pri ti priliki posneme vrednih jednakih naredb na Angleškem. Poslanec načelno odobrava vladno predlogo, toda pripomni, da ta zakon ne sme biti samo na papirju in se ne sme zvrčati odgovornost mesto na nadzornika, na druge osebe. Dalje graja kompromis mei rudniškimi podjetniki, lastniki in državo, ker je ta za socialni razvoj jako neugoden in ker ne zadošča sedanjim modernim zahtevam. Konečno pozivlja merodajne kroge, naj skrbé za to, da se veled vednega rovanja uničeni svet zopet kultivira in naj se v to svrhu ustanovi posebni zaklad, ter opozarja na potrebo osemurnega delavnega časa, ker Avstrija ne sme naslanjati svoje eksistence samo na ramena delavcev. Govornik bode glasoval za to predlogo, ako je vlada voljna, ozirati se na označene zahteve.

Drugi govornik, poslanec Kupelwieser, odobrava misel o preosnovi rudniškega nadzorništva, dvomi pa, da bi se v to svrho našle moči, ki bi

bile res kos svoji nalogi. Vlada bode težko našla take nadzornike, ki bi bili zadostno poučeni o krajevnih in delavskih razmerah. Poleg teh nedostatkov pa se nadzorniku pri najboljši volji ne bode mogoče ozirati na pravične delavske zahteve, ker je namreč večkrat mnogo preobširen njegov delokrog. Z nameravanim zvišanjem števila nadzornikov od 69 na 94 bode sicer v tem oziru zdatno pomagano, toda nikakor še ne popolno. Krepka pomoč bilo bi jedino le vestno izpolnjevanje obstoječih dobrih zakonov in vpeljava novih.

Posl. vitez Milevski govori za kvalitativno in kvantitativno zboljšanje rudniškega redarstva, kateremu naj bi bil socialen red in zdrav razvoj socialnih razmer najbolj pri sre. Govornik sicer pripomni, da so mnogokrat nadzorniki in drugi uradniki vestno spolnovali svoje težavne dolžnosti, da pa so se v kljub temu pripetile vsakojake nesreče, ker jim namreč ni bilo mogoče v obstoječih razmerah ukreniti potrebnih naredb. Skrbeti je toraj pred vsem, da se delo samo tako uravna, da ne bode pretila vedna nevarnost. Konečno izjavi govornik, da bode v klubovega sklepa smislu glasoval za podrobno posvetovanje.

Posl. grof Kaunice pozdravlja vladino predlogo, obžaljuje pa, da morajo šele mnogovrstne katastrofe dati povod rudniškemu zakonu. Govornik izraža željo, naj bi se rudniško nadzorstvo delilo v dva dela, v tehniško in politično; poslednjemu naj bi pripadali tudi bolj inteligentni delavci. Dalje opozarja na veliko škodo, katero provzroča rudarstvo poljedelstvu, ter pozivlja vlado, naj v tem oziru potrebno ukrene. Konečno polemizuje proti poslancu Kupelwieserju, ki je priporočal raznovrsten pouk, posebno pa v krščanskem nauku, češ da verouk ne bode odvrnil nesreč v rudnikih (!). Glasoval bode za podrobno debato.

Posl. Gross obžaluje, da se zakon in uprava vse premalo ozira na rudarstvo. Sedanji zakon se le preveč naslanja na zasebne podjetnike in vsled tega je zelo potreben preosnove. Vlada mora uvi-

deti, da je rudarstvo velikega pomena za splošno industrijo, posebno pa v mestih. Vsa obratna sredstva od največjih železnic do najmanjšega izvoščeka so že bolje uravnana, le rudarstvo je ostalo še pri starem.

Posl. Pernertorfer polemizuje proti poslancu Kupelwieserju, češ, da je mnogih nesreč kriva neprevidnost od strani delavcev. Glavna napaka pri tem je, da se delavci ne jemljejo v nadzorstveni svet. Dalje zahteva govornik, da se kolikor možno naglo pomnoži število nadzornikov in sicer s takimi močmi, ki niso prijazne onemu burokratizmu, ki je uničil ves nadzorniški red. Govornik pa ima v tem oziru kaj malo upanja, ker se je dosedanja uprava vselej izkazala preveč burokratiško. Konečno zatrjuje, da se bodo rudniške razmere le tedaj mogle ugodno urediti, ko bodo delavci dobili svojo volilno pravico in sami lahko osvetlili svoje nezno stanje.

Poljedelski minister grof Ledebur izjavlja, da skupno ministerstvo v obče z veseljem pozdravlja predlog, da pa se nahajajo v njem pomanjkljivosti, ki provzročajo vladi resne pomisleke. Minister nadalje obširno opisuje svoje nazore ter izraža konečno nado, da bode podrobno posvetovanje odstranilo vsaj večje napake v imenovanem zakonskem načrtu.

Po nekaterih nadaljnjih pojasnilih posl. Bauerja in vladnega zastopnika Zechnerja se prebero razni predlogi in interpelacije ter se ob pol peti uri zaključijo zborovanje.

Prvihodnja seja bo v četrtek, dné 5. t. m.

Grof Taaffe †

III.

„Grof Taaffe si je Čehe pridobil z volilnimi koncesijami, raztrgal celoskupnost avstrijske države, zatiral nemštvo ter odprl jezove slovanski povodnji.“ Tako so pisali in pišejo danes nemško-liberalni listi.

Da bi bil grof Taaffe federalist, proti temu govori vse njegovo politično delovanje. Naj nam kdo navede le jeden njegov korak v upravi ali zakono-

LISTEK

V božični noči.

(Igrokaz v treh dejanjih. Prevel Jos. Vole.)

III. prizor.

Prejšnji. Kos.

Kos (pride z leve): A, tu vas najdem, oče Kocjan! Uprav prihajam od Križaja, kjer mi je pravil nočni čuvaj, da je videl še nocoj onega mornarja, ki je vlani hotel Zrneca okrašt. Vsaj se še na to spominjate?

Brinšek: Kajpak. Ravno smo govorili o tem. Pa zakaj ga ni takoj prijel?

Kos: Hotel ga je; a ko ga je mornar opazil, je zbežal. Čuvaj je tekel za njim, a pravil je, da je zločinec kar v trenutju zginil. Iskal ga je po vseh kotih, a ni bilo več sledu po njem.

Kocjan: Kaj vam pravim — kar strah me je! Toda — morda se je čuvaj motil.

Brinšek: Jaz tudi tako mislim. Skoraj ne zaupam zločincu, da bi imel toliko drznosti, da bi se še klatil po naši vasi.

Kos: No, če vam pa pravim, da priseže, da ga je videl. Ves upehan je priletel h Križaju.

Brinšek: Če je temu res tako, potem skoraj bolje, da ne gremo k polnočnicam, marveč da varujemo hišo.

Kos: Menda vender tudi letos ne bo vznemirjal vaščanov. Stopimo malo góri po vasi, morda ga vender kje srečamo.

Brinšek: Jaz tudi menim, da bi bilo dobro in poleg tega — povej to tudi Zrnecu.

Kocjan, Kos, Benko (vsi zajedno): Prav bo to! (Vsi odidejo z Brinšekom).

IV. prizor.

(Robert pride z leve.)

Gorjé! Gorjé! Ali je res moja pregreha tako velika, da moram zanjo trpeti toliko muko. Čuj — nekdo kliče — kako? Morilec, morilec! kliče nekdo. Morilec! Dá, jaz sem morilec. O, da sem moral doživeti tisto uro! Ali ga ni kota vrh zemlje, kamor bi se skrila, kjer bi našel mir vesti? Ne, ne, kamorkoli bežim, z menoj vred beži glas vesti, najhujša kazen za zločin, kličeč mi hripavim glasom: Morilec, morilec! — Leto dnij je minulo,

odkari begam po svetu; vročino, mraz, lakoto, žejo — vse bi voljno pretrpel, toda očij ni moči zatisniti ni po noči, ni po dnevi — to je strašno! Že sem stal kraj kleči, že dvignil nogo, da skočim v brezdANJI prepad — toda v tem mi je zopet zazvenel glas: Morilec, morilec — spokori se in kréni na pravo pot. — Tedaj sem se zgrudil na kolena, hotel moliti, moliti in se pokoriti — a besedij mi je manjkalo. Zaklel sem iznova, bežal dalje in dalje skozi gozde in gaje, čez gore in dole menéč, da odidem pretečemu glasu. Toda zastonj; brez prestanka me je nekaj grizlo in mi klicalo: Morilec, morilec! A bodi! Ti vihar le hruj mi v razdvojeni duši, le žgi, le pali, le ujedaj, le mesari, dokler se ne sesuje to sestradano okostje. (Začuje se glas zvoná.) Kaj pomeni zvonjenje v noči? Tako tésno mi je v duši in vender tako lahko. — Kaj pač poméni to? Skoraj bi lahko molil. (Pride do znamenja.) Nebeški usmiljeni oče, ti si neskončno usmiljen in vsegamo-gočen; če le hočeš izbrisati moj zločin, izbrisan je v trenutju. Klečé te prosim, odvzemi moji duši ta dolg in daj mi, da mirno umrjem. — Ne vé, da mi je v trenutju tako lahko pri sre, tako

daji, ki bi bil proti državni jednoti avstrijske države polovice! Morda v prestolnem govoru dne 7. oktobra 1879? Prestolni govor le pozdravlja češke zastopnike, ki so navzlic različnim nazorom v polnem številu zopet prišli v državni zbor. Konec pa slove: „Avstrija bode, zvesta svojemu zgodovinskemu poklicu, varovala prava svojih dežel in narodov v nerazrušni, jednotni zvezi ter gojila prava resnične prostosti.“

V tem prestolnem govoru ne najdemo odstavka, ki bi mogel žaliti ustavoverno srce. Tudi znani češki „pravni ugovor“, ki sta ga dr. Rieger in grof Clam - Martinic izročila cesarju, ne nasprotuje državni ustavi. Čehi se namreč sklicujejo na cesarski diplom z dne 20. oktobra 1860, po katerem posamezne kronovine obdržé svoje svoboščine in pravice. Ta oktoberski diplom je itak bistveni del sedanje ustave. Le Taaffejevi liberalni nasprotniki so spravljali vedno ustavo v razgovor, boječ se za svoje gospodarstvo in iz sovraštva do večine in grofa Taaffeja, kateremu so vedno prorokovali hitro politično smrt. Kako nestrpno strastni so levičarji, kaže n. pr. dejstvo, da so grofa Thuna razkričali kot prikritega Čeha in klerikalca, dasi se sam imenuje zavednega Nemca. Ker je pri neki priliki v češkem deželnem zboru izrazil željo, naj bi se presvetli cesar milostno dal kronati kot kralj češki, padli so po njem s cepci in pestmi. In ko so češki listi izjavljali, da se ne odpovedó „češkemu državnemu pravu“, tedaj so še Mažari prihiteli liberalnim Nemcem na pomoč, češ, da češko državno pravo nasprotuje nagodbi z Ogersko. Če se izvrši kraljevo kronanje v Pragi, je pogodba z Ogersko raztrgana in Ogri zahtevajo „personalno unijo“. In tu tiči največja ovira sprave med Čehi in Nemci.

Grof Taaffe je kot ministerski predsednik skušal dobiti vladi prijazno večino po načelu: „Treba je odstraniti vse, kar loči; poiskati vse, kar združuje.“ Dne 5. decembra 1879 je rekel v zbornici: „Vlada hoče združiti vse avstrijske narodnosti. Toda jaz nočem n a r o d n e večine, temveč a v s t r i j s k o.“ S tem je priznal, da Avstrija ni narodna (nemška) država, temveč „politična“, v kateri živé različni narodi, ki morajo imeti jednake pravice, Avstrija v svoji celoti in po notranjem bistvu ni bila nikdar nemška država, temveč je nastala iz raznih narodov in dežel kot zavetišče krščanske kulture. Habsburške monarhije si pač misliti ne moremo brez Nemcev, a ravno tako malo ne brez Slovanov, Mažarov in Rumunov. In če so ti posamezni narodi zadovoljni, če jim država varuje narodno individualnost ter pospešuje razvoj, utrjuje sama sebi podlago in zagotovilo obstanka. Jednakopravnost vseh narodov v šoli, uradu in javnem življenju, to je a v s t r i j s k a ideja, in tako misel je gojil grof Taaffe, dasi je njegov „kolega“ v Pešti v popolnem nasprotju z zgodovino in zakoni snoval „mažarsko“ državo. Zato je grof Taaffe v zbornici vedno hotel imeti le politične stranke ter oviral postanek narodnih frakcij. In vsled tega so se varali mnogi, ki so od grofa Taaffeja v jednom ali dveh letih pričakovali popolno izvršitev narodne jednakopravnosti. V tem oziru mu je bila največja ovira nemška levica, ki je imela še veliko zaslonbo v ljudstvu, še večjo v višjih uradih. Zato pa je grof Taaffe vsaj

sladko; spomini iz davnih dnij vstajajo v moji duši. — Čudno, zdi se mi, kot bi bil že kdaj klečal ob tem križu. Bedim-li ali sanjam? Dá, dá, kot otrok! Tam cerkev, tu križ. Večni Bog, kaj se budi v moji duši! In tu hiša, tako mi znana — je-li mogoče. Tu — moj — dom? Ne, ni mogoče! Koga naj povprašam, da mi reši to zagonetko? Tebe kličem, Tebe prosim, Vsegamogočni: razvozljaj mi voz, ki —. Čuj, nekdo prihaja, nikdo me ne sme videti. Skrij me, črna noč, v svojo temno haljo. (Odide.)

V. prizor.

B r i n š e k : Tako tedaj : Zrneca smo obvestili o nevarnosti in zdaj hočemo svoje varovati. Jaz grem domov, da povém o tej stvari svojim hlapcem. Haj, rečem vam: te svojati je vedno več. Odkodi to? Ker ljudje nimajo več vere. Mesto da bi delali, v miru živeli in jedli svoj kruh, hoče ta sodrga vedno više in više. Ko pa zlezejo dosti visoko, zmede se jim v glavi, telebajo navzdol od slabosti do greha, do strasti, do zločina. — Kdo pa prihaja?

K o s : Nočni čuvaj je. Precej ga povprašam, če je kaj zvedel. (Dalje sledi.)

prva leta vedno, dasi jako previdno in počasi, delal na propad te stranke. Mnogo je storil, a vsega ne dosegel; morda ni mogel ali ni smel! Najmanj pa se more grofu Taaffeju očitati, da je nemštvo zatiral. Povsod je varoval stare nemške postojanke ter vedno odbijal radikalnejše slovanske zahteve. Nemščina je ostala nctranji uradni jezik, jezik najvišje uprave in armade, zakonodajstva itd. Nemcem ni odvzel ni jedne šole. Če pa je Čehom dovolil češko vseučilišče, Slovencem po dolgih bojih nekaj ljudskih šol, je to zahtevala le a v s t r i j s k a ideja. V prvi vrsti pa so si narodi te „mrve“ priborili sami z žilavo vztrajnostjo in zavednostjo. Protiavstrijskega tevtinizma Taaffe pač ni podpiral, dasi so bila višja oblastva nasproti iredenti itd. preveč pasivna.

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. decembra.

Državni zbor. V zadnji seji budgetnega odseka se je brez debate vsprejela vladina predloga glede preosnove plač knjižničarskih uradnikov in predloga glede dobave sredstev za nakup primernih prostorov za zidanje šolskih poslopij. Pri točki „denarna uprava“ je pojasnil sekijski načelnik Neubauer nekatera vprašanja posl. Morseya glede nameravanega kovanja zlatih novcev po 10 kron. Posl. Menger in Mauthner sta govorila o kovanju drobiža. Po nekaterih pojasnilih posl. Haase glede povišanja državnih prispevkov za povspesevanje trgovine in obrti na 150.000 glđ. se vsprejmejo prva poglavja trgovinskega ministerstva. — Pri devetem poglavju omenjene točke se je vnela živahna debata glede ustanovitve obratnega m'isterstva, pri kateri so posl. Russ, Exner, Rutovski, Kaizl, Menger, Mauthner, Nitsche in Morsey obširneje govorili o agendah trgovinskega ministerstva in priporočali njihovo delitev. Posl. Kaizl na to zahteva, da se priobčajo poročila obrtnih nadzornikov tudi v češkem jeziku. — Trgovinski minister baron Glanz je izjavil, da se peča vlada sedaj s preosnovo državno-železniške uprave in namerava pri ti priliki železniške zadeve odtegniti trgovinskemu ministerstvu. Minister povdarja nadalje, da hoče to preosnovo v celem obsegu nadaljevati in da je vsled tega prosil za zvišanje kredita na 150.000 glđ. — Konečno naznani minister, da bode še v tem zasedanju predložil obrtno novelo, ter pripomni, da bode z največjo pozornostjo opazoval vsak napredek v svojem delokrogu. Nato se je vsprejelo to poglavje brez vsakoršne izpremembe.

Bolgartija. Pretečeno nedeljo popoldne se je otvoril v Sredu mnogoštevilno obiskani shod, katerega so sklicali za makedonsko stvar vneti dijaki. Na dnevnem redu je bilo makedonsko vprašanje. Govorniki so strastno napadali turško vlado ter obširno pojasnjevali položaj bolgarskih prebivalcev v Makedoniji. Poslanec Takew je v daljšem govoru pozivljaj vlado, naj dela pri vseh evropskih državah na to, da zahtevajo od turške vlade enakih preosnov za Makedonijo, kakoršne so zahtevale za Armenijo. Razburjena množica je menda komaj čakala ugodne prilike, da bi začela glasno demonstrirati proti vladi. To priliko je pa ravno ponudil omenjeni govornik, ko je rekel, da vlada noče storiti potrebnih korakov. Po teh besedah je nastal grozen vrišč in pretep. Energičnemu posredovanju orožnikov se je po večurnem prizadevanju posrečilo, da so razpršili razdražene zborovalce. Shod vsled tega ni imel drugega vspeha, nego da je nekaj težko ranjenih udeležencev imelo priliko premišljevati svojo navdušenost za Makedonijo.

Italija. Večina prebivalstva „blažene“ Italije, brezdavno in sestradano ljudstvo, je pretečeno nedeljo na mnogoštevilnem shodu v Rimu javno pokazala, da so postale razmere italijanskega nižjega ljudstva neznosne. Republikanski in socialno-demokratski vodje so navzočo množico navduševali za splošni upor. Dokazovali so, da italijanska vlada v celih 25 letih ni zamogla uravnati samostojnega gospodarskega življenja, mej tem ko je izdala za popolno nepotrebna dela jedno milijardo. Govorniki so konečno zahtevali, naj država zopet prične obustavljena javna dela, ter povdarjali, da bodo nastopili drugo pot, ako se kmalu ne ugotovi splošnim upravičenim zahtevam. — Davčni odsek se je posvetoval v zadnji seji o znižanju davka. To misel je energično pobijal finančni minister ter povdarjal, da bi se tem potom državi odtegnilo 20 milijonov lir rednih dohodkov. Laška vlada bi ta znesek že po-

grešala v svojem proračunu, ko bi toliko milijonov ne izdala za popolno brezkoristne stvari. Dokler bode namreč bolj skrbela za zabavo magnatov, tako dolgo seveda ne bode mogoče olajšati neznosnih bremen nižjih stanov. — Bivši minister Rudini je v ponedeljek v zbornici na dolgo in široko ter jako srečno pobijal Crispijevo vnanjo in notranjo politiko. Najprvo je grajal politiko v Afriki, ki Italijo stane mnogo denarja. Glede Turčije zahteva Rudini varstvo za obstanek Turčije v sedanjem obsegu. V obče pa Rudini odreka zaupnico sedanji vladi. Posebno ostro je grajal Rudini notranjo politiko. Crispi je nalašč pretiraval nevarnosti ter izdajal izjemne zakone ne le proti anarhistom, temveč tudi proti drugim strankam. Na Siciliji je sedaj hujše, ko za časa Burbonov. In kaj je s tem dosegel? Da so vsi socialisti izvoljeni še z večjo večino. Crispi je trdil, da veruje v Boga. Prostožidarji tudi priznavajo najvišjega „zidarja“. Crispi se poslužuje že obrabljenih fraz in sluti nevarnost, če kje zagleda meniha. Cerkev mora imeti svojo prostost, brez vere so propale najmočnejše države. Da naraščajo radikalne in „klerikalne“ stranke, temu je kriva revščina prebivalstva, slaba državna uprava in propali parlamentarizem Rudini konečno zahteva manjšo, a boljše armado, pravično davčno reformo in rešitev sicilijanskega vprašanja. Celó dva Crispijeva ministra, Sonnino in Saracco sta Rudiniju čestitala.

Španija. Marki Cambrinana je zadel pravo struno, ko je jel preiskavati občinske zadeve v madridskem mestnem zboru. Čim dalje vrši se preiskava, tem več sleparij pride na dan. Zatožba se ne tiče samo sedanjega mestnega odbora, kakor se je trdilo s početka, marveč so se morali pritegniti preiskavi še tudi prejšnji odborniki. Mej temi je tudi sedanji minister za javna dela Boseh, bivši madridski župan. V nekem pogovoru je ta sicer povdarjal, da ga je Cambrinanova objava zelo iznenadila in da se bode z vsemi sredstvi upiral njegovim nakanam. Govori se tudi, da bode odložil za toliko časa ministersko službo, dokler ne uredi cele zadeve. Nasprotni listi napadajo vsled tega čina markija Cabrinana in njegove pristaše, češ, da je vse, česar obdolžuje mestne odbornike, popolno izmišljeno. Temu vendar ne more biti tako, ker sicer bi se ne bila udala že večina zatoženih odbornikov. Natančna preiskava, ki se je pričela včeraj pri glavnem sodišču, bode pojasnila precej zamotane razmere.

O vstaji na Kubu poroča zsdnje poročilo, da so Španci na več krajih zmagali svoje nasprotnike. Pod vodstvom Gomeza stoječa vstaška četa je popolno uničena. Vkljub „sijajnim“ zmagam, poroča madridski „Heraldo“, bodo Španci v januariju zopet odposlali 10.000 mož na Kubo.

Cerkveni letopis.

Nova cerkev v Trnju.

Iz Trnja na Pivki, 1 dec.

Kar smo tako želeli, dočakali smo. Včeraj 30. nov, na dan sv. Andreja, je č. g. svetnik in župnik Slavinski Janez Sajovic blagoslovil našo novo cerkev sv. Trojice.

Kdo bi si bil mislil? Pred pol letom je še čepela stara cerkev na svojem prostoru, a zdaj je ni več izimši zvonik, in nova veličastna kuracijska cerkev sv. Trojice se dviguje nad vasjo. Zidana je v romanskem slogu. „Društvo za krščansko umetnost“ — kateremu bode za prijazne nasvete in praktične opazke javna zahvala! — je sicer omenjalo, da trikot v prezbiteriji ni svojstvo romanskega sloga temveč gotiškega. Dostavljamo pa, da je na Francoskem več romanskih cerkva s trikotastim prezbiterijem in tudi v Avstriji na Češkem je ena take vrste.

Cerkev je grajena iz obdelanega sivo-zelenkastega domačega kamena, rustika iz belega, katerega opasuje napuščen zokel. Posebno dobro se prilega nosasti 1/2 metra visoki ločni friz iz kraškega kamena, objemajoč celo cerkev. Glavni podstrešni zidec je vzlet od stare cerkve, zato je res od daleč nekoliko preneznaten za novo stavbo: na ploščah sedé ljubke konzole ali peski in nad njimi se vije žlebasti arhitrav. Celó zidovje krasi izbočene lisene, sloneče na venenem zidci s prijetnimi podstavi. Pročelje ima priprost postal, katerega oboji se krožijo v šesterekot, nad katerim je uklesan poliran križ, nad njimi pa iz 4 kamenov napravljen obok. Zid nad portalom sklepa polokrogel in raván obok. Na ločnim frizom stoje tri visoka slepa okna, katerih srednje ima v polkrogu živo okno. Svisli (Gibelmauer) še

niso izdelane. Pri osmerih polokroglih in štirih okroglih oknih so oboji kameniti in križi s T železom. Stekla še ni v njih, ampak za svetlobo služijo za silo okna stare cerkve. Pač pa vidimo že v zakristiji raznobarveno kupasto katedralno steklo s svinčnimi obročki v romanskem slogu, kakeršno je namenjeno za vsa okna. Ob prezbiteriji so prislonjeni prizidki, kriti s pocinkano železno ploščevino. Na izhodni strani v teh prizidkih je zakristija in krstilnik, na zahodni strani pa spovednica in zvonik, ki še ni izpeljan do vrha. Močno zidovje iz debelega kamena, zidano na skalnatem svetu, je zvezano vrhu tega še dvakrat z železnimi vezmi okrog in okrog.

Zidanje je vodil popotni inženjer g. R. Kovač, kamnoseški del pa izvršil največ g. M. Stegel in drugova iz Kala.

Zanimanja vredno je tudi ostrešje (Dachstuhl) v svoji konstrukciji in izvrstnem mehanizmu. Izdelala sta je gg. M. Gorjanec in St. Celjan, tesarja iz Postojine. Ostrešje je obito z deskami, nabito s strešnim klejem in pokrito s koničastimi škrlicami, katere delajo vso čast tvrčki Urban Weber iz Zalega loga. Ako je streha brez škode prebila tako viharno noč, kakor je bila 24. t. m., smemo se nadejati, da bode trpežna za naše burne kraje. Omenimo še v zakristiji na železnih traverzah viseči in z vijaki zbiti leseni plafond, ki je iz oblanih, izlebanih jelovih tramov v naravni barvi in zapaženih s posnetimi deščicami iz smrekovine — delo gosp. Josipa Želeta mizarja v Slavini.

O notranjosti ne moremo govoriti, ker je še golo zidovje in odri zavirajo svoboden pogled. Dostavimo le, da je izkušnja že pokazala, da je akustika v cerkvi prav povoljna.

Naposled javno izrekamo zahvalo blag. g. arhitekta R. Jeblingerju, ki nam je po prav nizki ceni izdelal na splošno zadovoljnost okusne in dovršene načrte in vrhu tega vestno nadzoroval graditev stavbe.

Ker je bila naša stara cerkev tudi po potresu nekoliko prizadeta, prosili smo slavno c. kr. deželno vlado za podporo. A odgovorilo se nam je, da ne morejo dati nobene podpore, ker smo že tako nameravali zidati novo cerkev. Tudi izgovor!

Zidali smo brez vsake konkurenčne obravnave čisto zadovoljno. Duhovnjani so rade volje tlačali in dasi nam niso bili veliki denarji na razpolaganje pri uboštvi naše duhovnije, vendar smo jo srečno prerili do konca z božjo pomočjo in zgodila se ni nobena najmanjša nesreča. Izdali pa smo vendar doslej do 12.000 gl. denarja. Vsa stavba je proračunjena na 30.000 gl., dve dobri tretjini je izgotovljenega, čaka nas torej še ena. Seveda smo se nekoliko tudi zadolžili. Ni čuda! Kakor pa smo bili doslej navezani na pomoč sv. Trojice in dobrotnikov, tako zidamo tudi v bodočnost na dobra srea in pomoč božjo. Sklenili smo tudi, da se napravi ustanovljena sv. maša za dobrotnike naše cerkve, ki se bode brala vsako leto na praznik svete Trojice in kdor bode podaril najmanj 20 gl. za našo cerkev, zvonilo se mu bode tukaj, naj umrje koder si bodi in kdorsibodi.

Za čast božjo in krščansko umetnost goreča srea, oglasite se!

V imenu svojih duhovnijanov
P. Bohinjec, kurat.

Deželnozbornske volitve.

Volilno gibanje v Kamniku. Iz Kamnika: Nekoliko pozno, toda vendar še sprejmite malo poročila o naši volitvi. Ni da bi morali ravno tako tiho biti; če tudi nismo zmagali, pa — nas je precej! Kdorkoli pozna kamniške razmere, vsakdo nam je priznal, da smo spravili na noge jako lepo število naših mož — 63, dočim so jih imeli nasprotniki 75 — dasi smo delali za volitev prav za prav le zadnja dva dneva.

Morda bi bili ostali tihi, toda ljubeznivi „Narod“ je pisal: „Kljub skrajno podle agitacije, s katero so klerikalci lovili glasove in gonili svoje na duhu revne ovčice...“ Te besede nas izzivajo, da stvar nekoliko pojasnimo, ne v zabavljanje, marveč s suho resnico. Dasi se je „Narodov“ dopisnik znosil nad dekanom in kaplanom, dasi imamo tudi mi povoda dovolj, vendar se bomo tudi to pot zatajili in ne imenovali nobene osebe, ker nam gotovo ni prijeten prepričanje z ljudmi, ki bivajo z nami pod streho jednega mesta. Mi se bojujemo zoper načela in oseb dotikamo le toliko, kolikor so od načel neločljiva; zoper načela — kriva — pa z vsi

eneržijo! — Naša agitacija podla?! Kako so ljudje brezvestni in mečejo besede okolu sebe! Agitacija naša bila je poštena skoz in skoz! Najprej smo agitirali s shodom, ki smo ga imeli v nedeljo pred volitvijo. O tem shodu samo nekaj malega. Ze pred shodom so nas, ki smo kakor pohlevne „na duhu revne ovčice“ tiho vstopili v dvorano, napadli nekateri najglasnejši liberalci z besedami, sramotečimi stan našega kandidata in s tem sramotili ves obrtni in trgovski stan, iz katerega vendar obstaja večina mestnega prebivalstva. Tedaj obrtnik in trgovec ni zmožen zastopati obrtnika in trgovca! Kedaj se bo že ljudstvo zavedelo in začelo spoštovati lastni svoj če tudi delavski stan in otrslo neumne misli, da nikdo drug, kakor ravno na Dunaji študirani gospod mora zastopati interese meščanov! Mi smo bili na to nedostojno vpitje tiho. Ker je bila pri shodu polovica navzočih za predsednika naše stranke, polovica za nasprotnika, odstopil je naš prostovoljno onemu, računajoč na njega pravičnost in nepristranost. Toda saj poznamo liberalno prostost — prostost samo zase; kdor ti je pa na poti, suni ga in ga pohodi, ker krati tvojo prostost. To je bistveno načelo liberalizma in po tem je vladal naš predsednik. O načelih ni pustil govoriti, dobro vedoč, da v teh je naša moč in — obsodba liberalizma. Mi smo že prej povedali, da ne nasprotujemo osebi gosp. Murnika, marveč njega strankarstvu. Zdaj pa čuj svet in strmi usad modrostjo našega predsednika! Ko je naš govornik izustil predzue besede: „Mi, kar nas je katoliškega prepričanja, ne bodemo volili gosp. Murnika“ — na te besede mu odvzame predsednik besedo! Ko sta vmes govorila dva nasprotnika, poprosil je prejšnji govornik zopet besede k stvarnemu popravku. Ker pa našemu predsedniku ni bilo všeč, da se resnica govori, tedaj pa kar vmes mej govorom brez vsakega povoda — shod zaključil. To je gotovo najbolj komot! Kaže, da se je naš predsednik že nekaj naučil — si licet parva comp nere magnis — od Badenja. Ko bi le on kazal isto energijo tam, kjer je treba in kjer je njegova dolžnost! — To tedaj je bila naša „skrajno podla“ agitacija.

Naprej: Dejanja naj govoré! Neovrgljiva resnica je, da so liberalci grozili rokodelcem, če z nami volijo, da se jim ne bo dalo več delati; jednemu se je, kolikor nam znano, delo tudi odpovedalo. Tudi z denarjem so poskušali; pet goldinarjev so obetali možu, ki bi jih bil potreben, pa ga niso dobili. Volilni golaž se je delil v velikih porcijah; celo mesto se je iz tega norčevalo. Nekdo je siloma drugemu vzel volilni list in ga — vrgel v stranišče. Lagali so, da, če bo izvoljen naš kandidat, bodo morali gostilne zapirati ob devetih, ko vendar vsak pameten človek vé, da nimajo deželne volitve z gostilnami prav nič opraviti! Tako liberalci! In mi? Mi nismo nikomur niti krajcarja obetali in nikogar napajali zato, da bi z nami volil. Naši možje so šli lačni domu, pa z mirno vestjo in milovali one, ki za skledo dišeče jedi prodajajo svoje glasove. Le na 4 volilnih listih bil je menda prečrtan naš kandidat in zapisan nasprotni — to je storil golaž — vsi drugi so ostali trdni! Čast takim možem! Ljudi pa, kateri se prodajajo, radi prepuščamo komur koli. Mi ne iščemo samo glasov, mi iščemo mož, kateri iz prepričanja z nami glasujejo. Katoliški zavesti se odpirajo srca, to je, kar je spravilo toliko naših glasov skupaj. Zato smo bili mi, ko je pokalo nad našimi glavami z Malega gradu, povsem mirni in zadovoljni in smo računali sami pri sebi tako-le: 63 naših, 75 jih imajo oni, 38 pa je volilcev brez davka, po večini uradnikov. Izmej teh jih je morda glasovalo z nami k večjemu 7. Odštejmo te od skupnega števila 63 — 7 = 56; nasproti pa: 75 — 30 = 45, tedaj vidimo očitno, kje je večina meščanstva in kdo je prav za prav zmago odločil. Mi smo za to pot zadovoljni.

Potrebno se nam zdi, predno završimo, izpregovoriti še dve besedi. Očitalo se nam je pri agitaciji od nasprotne strani, da smo nemškutarji. — Kdo je nemškutar? Mi bi dali gospodi iz nasprotnega tabora ta svet, da kdor biva sam v stekleni hiši, ne meči kamenja v drugega. Liberalizem je v tem oziru — ne samo pri nas, marveč povsod — kakor tat, ki sam krade, potem pa za drugim upije: primite ga! držite ga! Najprej nemškutarijo na cente, potem, da bi odvrnili od sebe to sramoto, kličejo nad nami: nemškutarji! To je vendar nesramnost. V istini se v „absolutno narodnih“ krogih toliko nemškutari, da se poštenemu narodnjaku gabi. Če treba, vsako uro postrežemo s fakti.

Toda glejte vendar: liberalci pa tudi nečejo biti več liberalci. Čudno; ob drugih prilikah smo jih že čuli ponosno trkati na prsa: mi smo liberalci. Kako naj jih tedaj imenujemo? Lanj 29. novembra so bili menda „naprednaronadni“. Ob letu osorej, takó smo slišali, če je prav, tudi to nečejo biti več; naprednost se ne sliši več lepo, preveč diši po nemškem. Kako torej naj rečemo, da bi jim bilo prav? Vidi se, da stranka nima prave podlage v načelih, da ne ve, kaj prav za prav hoče; obrača se kakor bolnik v postelji; ki še ne ve, na katero stran bi se dejal, da bi si kaj pomagal. Mi vemo, kaj smo; naš program je jasen!

Toda na imenu že ni toliko. Mi se borimo zoper sistem. In da ta boj ni brezpotreben, to je očitno. Možje nasprotne stranke ne morejo razumeti, kaj nam ni prav in kaj bi radi. V tej reči bi jim svetovali brati zadnjo številka „Rimskega katolika“, stran 450. „Kedo zahaja dandanes v cerkev? Kdo prejema zakramente? Koga srečavamo na božjih potih? Ženske, otroke, kmeta in prostaka! („Narodov“ kamniški dopisnik bi dejal: duševne reve, analfabeti). „Da, da, blagor ubogim v dubu, ker njih je nebesko kraljestvo!“ In „Zahvalim te, Oče, Gospod nebes in zemlje, da si prikril modrim in učenim, razodel pa malim!“ Toda duh svetni tega ne pojmi! Zato nadaljuje „Katolik“: „Splošna je tožba...“ Pa berite sami naprej, ne bo škodilo! — Da liberalizem v bistvu ni družega, nego nasprotovanje cerkvi — narodnost je le pretveza, pod katero se to vrši — kaže se tudi iz tega, s kom da se družijo. Socijalna demokracija in liberalizem, ki imata vendar čisto različne tendence, sta si pri volitvah podala roke. Ze pri volitvi za kmečke občine prišel je v Kamnik agitirat neki človek iz Doba, z zavezanim očesom, ki razširja „Delavca“ doli okolu. Mi smo milovali naše nasprotnike. Tudi pri mestni volitvi je delal z uplivom, kolikor ga ima, neki tukajšni človek, ki je že po kmečkih hišah isto nesnago raznašal, pa ni nič opravil. To je vendar očitno kot beli dan, zakaj se gré; pa — nečejo nas razumeti.

Toda mi nismo brez upanja. Megla liberalizma se je vlegla zlasti nad mesta, pa solnce katoliške zavesti greje vedno gorkeje in preganja to meglo. Spoznanje se polagoma vrača. Po velečastnem zgledu Dunaja delajmo tudi pri nas v malem, vsak v svojem kotu in polagoma bomo tudi pri nas želi iste uspehe. Hrast ne pade na en mah. Če nismo sedaj zmagali, saj nismo še zadužili volili. Koliko smo napredovali v šestih letih, to stori organizacija. Kaj pa je brez organizacije, brez vodstva, to so pokazali ravno pri volitvi oni kraji, kjer je nimajo nobene. Združujmo ljudstvo in je poučujmo, in ljudstvo bo videlo, da mu — želimo dobro, da zunaj katoliške cerkve ni izveličanja, ne le večnega, tudi časne sreče ne! V tem upanju bomo tudi pri nas nadaljevali začeto delo, dostojno nasproti nasprotnikom, toda dosledno in odločno!

Iz Kostanjevice, 2. decembra. Volitve za deželni zbor so končane, duhovi se bodo polagoma pomirili, dasiravno se je prešlo toliko črnila v boju za kandidate in proti njim. Iz celega boja le jedno epizodo o naših volitvah v Kostanjevici! Izid volitev je sedaj tako znan vsakemu, ni pa vsem znano, kako je posebej pri nas prišlo do takega rezultata. Volilcev je pri nas vseh nekaj čez 40; volit jih je prišlo 20. To pa radi tega, ker jih je nekaj odtegnil somenj v Krškem, drugi so se zdržali volitve iz nebriznosti, ker ne pojmiyo še važnosti volitev v obče. Od teh 20 glasov je dobil, kakor znano, Tavčar 11 glasov in le 9 Savinschegg. Po vsem tem bi kdo utegnil soditi, da je Kostanjevica hudo radikalno gnezdo. Vse prej, kot to! Pri nas ni zmagal radikalizem, ker tu sploh nima tal, ampak popolnoma nekaj družega. Gospodje, ki so se toliko trudili za Tavčarja, že vedó, kaj, pa mi vemo tudi, saj se poznamo! Ko bi pa smel govoriti, zavpil bi na vsa usta. Toliko je gotovo, da so agitatorji Tavčarjevi, v prvi vrsti Stravs, morali imeti jako zanesljiva in zapeljiva sredstva pri svojem poslu, da se je vjelo nekaj „kalinov“ na njihove limanice. Kajti sicer nimajo ti ljudje tu nikake veljave in nikakega zaupanja. Nikdo jih ne posluša, če izvzamem par liberalnih davkarskih uradnikov. Da je temu tako, dokaz, da se njihov kandidat še prikazati ni upal v Kostanjevico, ko je vendar krog in krog nas imel volilne shode. Dokaz temu, da še sami niso računali na tista dva glasa večine mej našimi meščani, vkljub svojim sredstvom, in so šli zato celó nekoga lovit v

Belo Cerkev, ki ima tu volilno pravico. Mimogredé opomnim, da to od vas, gospodje, ni bilo lepo, da hujšega izraza ne rabim. Saj vam kakor juristom mora biti znano, da ne sme nikdo v jedni deželi voliti dvakrat. Dotičnik pa je volil faktično dvakrat, ker je bil, kakor sem slišal, že prej v kmečkih občinah svojega kraja izvoljen za volilnega moža. To pa zadostuje, če tudi ni šel potem volit Pfeiferja, ker je proti njemu.

Sicer pa odkrito rečeno: iz srca vam privoščimo take možiceljne, kakor je čevljarček F—l e tutti quanti, ki so drli za vami pri teh volitvah čez drn in strn. Toda, ako pa menite, da imate sedaj večino tukajšnjega prebivalstva za seboj, kakor kvasi nekdo v jedni zadnjih številkih „Slovenskega Nar.“, se pa hudo varate. Pa tako daleč, menim, se ne boste zmotili, ker so vam tukajšnje razmere tako znane, kakor nam.

Da običajnega popivanja ni primanjkovalo na to čudovito zmago, mi menda še omenjati ni treba. Pilo, jelo in kadilo se je pri Bučarji tisto popoldne vse brezplačno za vrle udeležence, seveda na račun dr. Tavčarja. Pri tem slavnostnem „banketu“ je baje tudi nekdo, ki ga tu vulgo zovejo „Hofrat“, prav ginljivo govoril. No, tudi takih ljudij ste vredni.

Tako je tedaj zmagal tudi v Kostanjevici, česar nikdo ni pričakoval, „Narodov“ kandidat po neumornem trudu našega Aleksandra Velikega. Zmagal je mož, ki je v našem slovstvu nagromadil umazanostij in bogokletstva več, kakor najgorji židovski liberalci. Mož, ki vedno trobi, da ni zoper vero, ki pa toliko spoštuje cerkveno avtoriteto, da se drzne svojemu višjemu dušnemu pastirju navsote dajati, kdaj, kako in zakaj naj on ukazuje vernikom moliti.

Tooliko o teh naših volitvah v pojasnilo, da nas ne bo kdo sodil napačno. Nisem ničesar zavijal z „jezuitsko pobožnostjo“ — kar je toliko priljubljena beseda Tavčarju — dasiravno bi želel, da bi me naudajal duh, ki ga je sveti Ignacij Lojolanski naučnil svojim vrlim sinovom, pa tudi nisem ničesar preobračeval in mikastil z „advokatsko zvižčnostjo“, ker tega ne umem. Sapienti sat!

A—c.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. decembra.

(Prevzvišeni gospod knezoškof ljubljanski) so se sinoči vrnili od škofovskih posvetovanj z Dunaja v Ljubljano.

(Osebna vest.) Cesar je imenoval, kakor se nam je brzojavno sporočilo z Dunaja, deželnega sodišča svetnika Fr. Tomšiča, nadsvetnikom pri višjem deželnem sodišču v Gradcu.

(Nova dvorazrednica na Barju) bo svečano otvorjena v četrtek 5. decembra. In sicer bo ob deveti uri sveta maša v trnovski župni cerkvi, ob desetih bode šolsko poslopje cerkveno blagoslovljeno. Na to se slovesno šola otvori z nagovori župana, trnovskega župnika, okrajnega šolskega nadzornika in učitelja. — Cesarska pesem završi vso slovesnost.

(Iz Škofje Loke: [Bolezen — posebno zdravnikova]) Že skoro pol leta davita našo mladino davica in škrlatinka. Dokaj — tudi odraslih — iz mesta in okolice sta že pokopali. Včasih sta pač nekoliko potihnili, pa sta se kmalu zopet pokazali; prav zadnje dni sta postali vnovič predrzniši. Potrpežljivi meščani so se že navadili molčati; pa ker je sila že velika, so se vendarle že jeli malo gibati: Prosili bodo ali zahtevali, da dobi loški okraj zdravnik, ki bo res zdravil. Imamo sicer tukaj že dolgo nekega moža, ki mu pravijo ljudje „Arka“, nekteri mu tudi pravijo zdravnik, pa — —. No vsaj odkar se je na tisočih med nami prav pošteno zredil, ne kaže veselja, da bi se vojskoval s sitnicami škrlatinko, davico in kar je še enakih jima morilnih sester. Dokažemo in spričamo da tudi sicer ni samo zane-marjal, marveč naravnost je opuščal svoje dolžnosti; kako je bilo za časa volilne borbe, o tem še ne govorimo. Zdaj je posvetil vse svoje zdravniško znanje nekemu tujemu bolniku — pa po vnanjem se ne vidi, da bi bil dotični mož bolan na telesu. V takem „ajfru“ Ločani še niso videli g. Arka; nekteri so rekli: „Zdaj pa gotovo še več služi, kakor pri posteljah, ker si toliko prizadene.“ Pa vsi „šribarji“ so s častno besedo zagotovili, da g. „dohtar“ zastoj delajo. In še več! Kmalu smo zvedeli in se splošno govori, da je g. Arka te dni po svoji ne-navadi delil miloščino. Celih 200 gld. je odtrgal od svoje obilice. In dajal je tudi takim, ki niso prosili. Pa še kako

krščansko ponižen je ta mož, da je še povsod rekel, da naj samo Bog ve za njegova dobra dela. Pa če je bolj prepovedoval, bolj so razglaševali ljudje njegovo dobrotljivost. Prav je! Bode pač menda tisti pridigar v Loki, ki je nekdanj govornik o celih kristjanjih, to slišal in Arka slovesno njim prišel. — Res dobra je roka Arkova. (ali kaj, ko niso vsak dan volitve!) Blažena Loka! Takega zdravnika — zdaj pa še tako dragega poslanca (samo Arkota je stal toliko, koliko še le samega sebe.) Pa — — utolaži se; posedaš može, prave može — može, ki tudi za 30 (reci trideset) Arkotovih goldinarjev niso hoteli postati Judeži Iskarjoti! Dasi so ti sicer revni na denarjih (mnogi izmed njih že dolgo niso petaka videli) — pa so bogati na poštenosti — možatosti. V njih — v pravih teh domačinih gledam rešitev našega mesta. Upam, bližnje rešitev. — Naš okrožni zdravnik je pri zadnji volilni agitaciji ponavlja pretil možem volilcem: „Le počakaj, saj še pride bolezen!“ — Tako in podobno je grozil. Ločani že prej niso zaupali svojemu zdravniku — po tej volitvi pa vsi tisti, ki smo pošteno, nepodkupljeni, po svojem prepričanju volili dr. Iv. Šušteršiča, mi, ki se ponosno imenujemo katoliški možje, mi, ki imamo večino tudi v mestu samem (v okolici so tako vsi naši), mi v času, ko nas stiskajo in tlačijo mnogotere nalezljive bolezni, nimamo zdravnik; zato se obračamo tem potom na kompetentne oblasti, naj vkrenejo, kar treba, da zdravnik Arko ne bo tako zlorabljal svoje službe. —

(Prošnja.) Kakor smo že poročali, je 23. novembra požar uničil 13 gospodarjem v Primčivasi pri Ambrusu skoraj vse imetje. Zavarovani so bili le za male svote, škode pa je okoli 20.000 gld. V imenu pogorelecev prosimo usmiljena srca milih darov, bodisi v denarju ali zimski obleki in odeji. Naše vredništvo radovoljno vsprejema tudi najmanjše darove, katere odpošlje usmiljenja vrednim revežem. Doslej sta darovala gg. dež. poslanca dr. Papež 10 gld. in dr. Žitnik 5 gld.

(V kranjski deželni bolnici) je kot sekundarij nameščen g. dr. Dereani.

(O trojnem umoru na Ločici pri Vranskem) o katerem smo že včeraj po pomoti poročali, da se je izvršil v Hotiču, smo dobili danes še nastopno poročilo: Blizo velike ceste stoji mlin Martina Trofca, po domače Martinka. Sosedom se je sumljivo zdelo, ker preteklo nedeljo celi dan niso videli nobenega Martinkovih in ker je tudi zvečer ostalo vse temno v hiši. Bližnji gostilničar Blatnik je nagovoril tedaj svoje goste, da so šli gledat, zakaj pri Martinku luči ne prižgejo. Hišna vrata so morali vlomiti. V kuhinji zagledajo najpoprej mrtvega gospodarja, ob zidu klečečega na tleh. Imel je smrtno rano na vratu. V hlevu je bila umorjena dekla Helena Florijan. Morilec jo je dvakrat na glavi s sekuro ranil. Malo proč pa je ležal tretji umorjeni, 13letni sin dekleta, katerega je morilec zadavil. Trupla nesrečnih so bila že vsa trda. Umor se je tedaj skoraj gotovo izvršil že v nedeljo zjutraj. Do 2. decembra, ko to pišem, še niso prišli na sled morilcu. Ljudstvo je silno preplašeno. — Gledé morilca v Trojanah poročajo listi, da je tega zločina kriv neki Pavel Ferme, 30 let star, majhne postave in dobro oblečen. Tacega človeka so v ponedeljek videli v Gradcu.

(Živinereja.) Vnanje ministerstvo naznanja, da je bavarska vlada z dnem 21. sept. t. l. zopet preklicala dovoljenje, iz Avstrije dovažati klavno živino.

(Vodovoda v Beli in Suhi Krajini.) Ker je v letošnjem državnem proračunu v melioracijskem zakladu za vodovoda na Črnomalskem in v Suhi Krajini določeni državni prispevek dobil Najvišje potrjenje, naznanja finančno ministerstvo, da so ti izboljševalni podjetji koleka in pristojbine prosti.

(Razsvetljava v temnih jutrih v Ljubljani.) Poroča se nam: Vsako leto se adventnih zornic v Ljubljani, ki se opravljajo zgodaj zjutraj, udeležuje veliko ljudstva. Toda ljudje tavajo po taki temi, da je zlasti letos, ko je na vseh konceh in voglih nastavljeno vse polno lesa, opeke in kamna, nevarnost velika, da se kdo ponesreči. — Ker menimo, da imajo verni, ki zjutraj zgodaj gredó v cerkev, vsaj toliko pravice do luči, kakor ponočnjaki, zato želimo, da se magistrat na to ozira, ter v temnih jutrih vsaj do Božiča oskrbi potrebno svetlobo po mestnih ulicah.

(Potres.) Iz St. Janža se nam poroča, da so dne 1. decembra zvečer par minut pred šesto uro čutili rahel potres od juga proti severu z bobnenjem.

— Tudi iz Rudnika smo dobili včeraj sporočilo, da so čutili potres prejšno noč okoli 1/4 2.

* * *

(„Slogina“ šola v Gorici) se je dné 2. t. m. zopet otvorila, ker je vlada brzojavno nakazala zdatno podporo. Prejšnji dan se je zbralo nad 50 roditeljev pred šolskim poslopjem ter prosilo šolskega voditelja, naj ukrene, da ne bode toliko število otrok brez poduka. Šolski vodja je potem odposlal deputacijo k okrajnemu glavarstvu. Tam so ljudje glasno, toda dostojno zahtevali, naj se šola takoj odpre. Glavar jim je obljubil, da bode storil, kar je v njegovi moči. Isti dan je tudi učiteljstvo brzojavno prosilo pomoči pri naučnem ministerstvu. V brzojavki so naglašali, da je osem učiteljskih močij brez službe in 480 otrok brez poduka. To je menda pomagalo, da se je takoj drugi dan nakazala večja podpora.

* * *

(Iz Celovca) dné 3. dec.: Nemške kor. posojilnice so ustanovile v Celovcu svojo „zvezo“, h kateri vabijo tudi slov. posojilnice. Ustanovni shod bode v četrtek dné 5. dec. Pravila je dež. vlada že potrdila. — Na Koroškem ta čas ni nobene živinske kuge. — V Kaplji v Rožu se je obesil dne 28. nov. 60letni bajtar O. Žerjav. — Č. gosp. dr. Robert Klimsch je imenovan za pridigarja pri mestni fari. — Posestnik velikega hotela „Müllner“ pri tukajšnjem juž. kolodvoru je obsojen zavoljo „kride“ na 14 dnuj zapora. Mnogo obrtnikov itd. je bilo po njem hudo oškodovanih.

(Četrto porotno zasedanje v Celovcu) bode od 9. do 13. dec. Pred porotnike pride 12 hudodelcev in sicer 5 zaradi nasilstva, 2 radi uboja, po 1 radi zavratnega umora, zažiganja, tatvine in tel. poškodovanja.

Društva.

(Vabilo na Miklavžev večer) v četrtek, dne 5. decembra t. l. v veliki dvorani rokodelskega doma, Poljske ulice št. 10. — Vspored: 1. Pozdrav. 2. Petje. 3. Nagovor. 4. Petje. 5. Sijajni nastop Miklavža s spremstvom. 6. Razdelitev daril pridnim otrokom. Miklavž se poslovi. Stariši, kateri nameravajo svoje otroke posebej obdarovati in razveseliti, blagovolé naj darila pravočasno poslati g. Jak. Strletu, gostilničarju v rokodelskem domu. 7. Petje. Začetek ob polu 8. uri zvečer. Vstopnina 20 kr. za osebo. — Otroci do 12. leta so vstopnina prosti. Preplačila v pokritje stroškov in v utemeljitev „Miklavževega fonda“ se hvaležno vsprejemajo. K prav obilni udeležbi vabljeni so cenjeni člani in prijatelji konservativnega obrtnega društva in udje društva kat. rokod. pomočnikov. — Vstop dovoljen je le vabljenim in vpeljanim gostom.

Zabavni odsek.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca novembra leta 1895 vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 617 strank 168.960 gld. 61 kr., 405 strank pa vzdignilo 191.429 gld. 51 kr.

Telegrami.

Zagreb, 3. decembra. V včerajšnji seji občinskega sveta je interpeloval opozicijski odbornik Majtanić, zakaj je župan zavrnil njegovo interpelacijo glede zastavne afere. Župan Mošinski je odgovoril, da ta zadeva ne spada v delokrog občinskega zbora in da se je že zadostno obravnavala v deželnem zboru.

Rim, 3. decemb. V današnji seji poslanske zbornice je pojasnjeval ministerski predsednik Crispi vladino politiko ter povdarjal, da trozveza še nikdar ni bila tako trdna, kakor sedaj. Nasproti orientalskemu vprašanju je storila vlada svojo dolžnost. Zbornica je na to z 267 proti 131 glasovom odobrila Crispijevo pojasnilo.

Rim, 3. decembra. Povodom obletnice nastopa vladanja cesarja Fran Josipa je bila danes v cerkvi Santa Maria dell' Anima slovesna služba božja, kateri je prisostvoval avstro-ogerski poslanik s svojim uradništvom.

Pariz, 3. decembra. Govori se, da bode stopil senat v davčnem vprašanju v najstrožjo opozicijo nasproti radikalnemu kabinetu. V dotično komisijo je izvoljenih 18 članov, ki so vsi nasprotniki radikalizma.

Pariz, 3. decembra. Zunanji minister Berthelot se vrne koncem tega tedna z dopusta in prevzame svoje posle.

Berolin, 3. decembra. V poslaniških krogih se trdi, da je cesar že vsprejel ostavko ministra Köllera in da ta le še zasebno ob- čuje s svojimi uradniki. Nasprotno pa se po- roča, da je včerajšnji otvoritvi državnega zbora prisostvoval v ministerski uniformi.

Belgrad, 3. decembra. Ministerski pred- sednik Novaković je imenovan predsednikom akademije znanosti.

Madrid, 3. decembra. Generalni proku- rator je tožil markija Cabrinana radi obreko- vanja. Nasprotno objavlja zatoženec v raznih listih, da ostane pri svoji trditvi.

Carigrad, 3. decembra. Vprašanje gledé štacijskih ladij še ni rešeno. Prošnjo Said in Tewfik paše so vlade odločno odbile.

Carigrad, 3. decembra. Bivši guverner na Kreti, Kostaki paša, je imenovan turškim poslanikom v Londonu.

London, 3. decembra. Novoimenovani poslanik za Berolin, Lascelles, se poda pri- hodnjo soboto na svoje novo mesto.

London, 4. decembra. „Daily News“ po- ročajo iz Rima, da se po vseh italijanskih arzenalih jako hiti z delom, da bo vsa po- morska vojna sila pripravljena za vsak slučaj. Iz Gaete se poroča, da je vojna ladija „Pie- mont“ dobila povelje, naj odpluje v Levante.

Blago za plesne obleke po 35 kr.

do 14'65 meter — istotako črna, bela in barvasta **Henne- bergova svila** od 35 kr. do gl. 14'65 meter — gladka, progasta, križasta, vzorčasta, damasti itd. (ok. 240 kakovostij in 2000 raznih barv, vzorcev itd.), poštine in carine **prsto na dom**. Vzorcei točno. VŠvico dvojni pismeni porto. 46 7-7 4 **Tovarne za svilo G. Henneberg (c. in k. dvorni zal.) Curih.**

Umrli so:

2. decembra. Boštjan Virk, čevljar, 56 let, Sv. Petra cesta 13, jetika.

3. decembra. Pavla Lukman, sprevednika hči, 11 me- secev, Tržaška cesta 8, božjast.

Tujci.

2. decembra.

Pri **Slonu**: Tschepfer, Jureich z Dunaja. — Košmelj iz Temešvara. — Servedio, Bubak iz Trsta. — Majaron iz Bo- rovnice. — Ravnikar iz Tržiča. — Schauta iz Hamerstiel-a. — Majdič iz Kranja.

Pri **Maliču**: Wawer, Kohn, Lehmann, Mauthner, Ehren- stein, Nasehek z Dunaja. — Hecht, Koppmann iz Grada. — Meissl z Dunaja. — Bock iz Krnova. — Mirabeck iz Servniee. — Bauda iz Zagreba. — Gebhard iz Celja. — Hüfler iz Mödling-a. — Raunicher iz Postojine

Pri **Lloyd**: Putre iz Gor. Mozolja.

Pri **Juznem kolodvoru**: Münzberg iz Krnova. — Zorič iz Jaske. — Skala iz Pinguente.

Tržne cene v Ljubljani

dné 4. decembra.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, m. st.	7	80	Špeh povejen, kgr.	—	64
Rež,	7	50	Surovo maslo,	—	72
Ječmen,	6	50	Jajce, jedno	—	3
Oves,	6	50	Mleko, liter	—	10
Ajda,	7	50	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso,	7	—	Telečje	—	62
Koruzna,	6	—	Svinjsko	—	58
Krompir,	2	80	Koštrunovo	—	36
Leča, hktl.	11	—	Piščanec	—	45
Grah,	10	—	Golob	—	15
Fižol,	11	—	Seno, 100 kgr.	—	2 40
Maslo, kgr.	—	90	Slama, 100	—	2 50
Mast,	—	70	Drva trda, 4 kub.m.	—	7 50
Špeh svež,	—	66	„ mehka, 4 „	—	5 26

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm
3	9. zvečer	743.3	-4.2	sr. jvzh.	megla	
4	7. zjutraj	740.3	-4.3	sr. jvzh.	megla	0.0
	2. popol.	739.0	+5.4	pr. m. jzh	poloblačno	
Srednja včerajšnja temperatura -2.9°, in za 3.0 pod normalom.						

Zahvala.

Blagorodnemu gospodu **Karolu Pollaku**, trgovcu v Ljubljani, ki je bil tako požrtvovalen, da je kljub temu, da si ni želel poslanstva, vendar iz ljubezni do stvari, za katero gori, dovolil, da smo ga kandidovali, potem pa, ko ni bil iz- voljen, poslal 50 gl. za tukajšno ubožno mladino in 15 gl. za katoliško društvo, izrekam najsrčnejšo zahvalo, želeč mu plačila pri Bogu! Velikodušni dar se bo uporabil natanko po željah gosp. darovatelja.

V Kamniku, dné 1. decembra 1895.

Janez Oblak, dekan.

Služba organista in cerkovnika

se oddá do 15. decembra

v Grebinju (Markt Griffen) na Koroškem.

Mesečna plača 25 gl., prsto stanovanje, in še postranski dohodki 50—80 gl. 702 2-2

Doktorja Otona pl. Trnkóczy-ja

Malaga s china in železom.

(Malage 225 gr., Cort China 7 gr., Tinet. Malat. ferri 25 gr.)

Skušeno že 20 let pri **krvi revnih, slabot- nih, bledih, medlih odraščanih in otrokih** kot lahko prebavljiv china-železo preparat.

Dobiva se 733 1

v lekarni **Trnkóczy-jevi** poleg mestne hiše v Ljubljani.

1 stekleničica 75 kr.

Prodám

800 hektolit. novega vina

Anton Gregorič, 650 10-10
posojilnični tajnik in posestnik v Ptuji.

Služba organista

(cecilijanca)

se precej oddá

v Štangi pri Litiji.

Mih. Sajč,
župnik.

705 3-2

Posestvo,

sodno cenjeno na 4547 gl. in obstoječe iz v jako prijazni, obdani z vinskimi goricami in jedno uro od tople oddaljeni vasi na lepem kraju stoječe in 20 ko- rakov od farne cerkve oddaljene hiše z jednim nad- stropjem, potrebnih gospodarskih poslopij, njiv, trav- nika, vinogradov in host, se prodá pod jako ugodnimi pogoji. — Pojasnila daje Andrej Žgajner v Mokronogu (Dolenjsko). 672 3-3

Konjski cvet

(pomnoženi restitucijski tok)

steklenica 1 gl., 5 steklenic 4 gl.

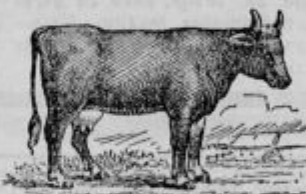
rabi se za drgnjenje v krepilo konjskih udov. Ta

cvet, mnogo let po iz- kušenih živinozdrav- nikih in od praktič- nih poljedelcev pri- znan kot krepilen, lajša otrpnelost konjskih udov ter služi v krepilo pred in v restitucije (očvr- ščenje) po kakem trudapolnem delu.

Skušena redilna štupa za živino,

za konje rogato živino, ovce, prašiče i. t. d.

Rabi se skoro 40let z najboljšim vspe- hom večinoma po hlevih, ako živinče ne more jesti; zboljš- ūje mleko.

Zametek z rabilnim navodom vred velja

50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gl.

priporoča in razpošilja na vse strani s prvo pošto

lekarnar 113 1

Ubald pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.

Preselitev gostilniškega obrta in priporočilo.

Sl. občinstvu, prečast. duhovščini, spošt. svojim gostom in cenj. sosedom uljudno naznanjam, da sem opustil svoj mnogo let pri Franciškanskem mostu imajoči gostilniški obrt ter prevzel stare in dobroznano

gostilno g. Činkole v Vodnikovi ulici 4.

Dosedanjim cenj. svojim gostom se pristrčno zahvalim za naklonjenost s prošnjo, da me tudi v bodoče počasté s svojim obiskom.

Skrb mi bode kot doslej, da zadovoljim z **izvrstnimi gorkimi in mrz- limi jedili, pristnim vinom, Koslerjevimi zmeraj svežim marčnim pivom, pol litra 11 kr.**, in prijazno postrežbo.

Proseč številnega obiska beležim velespoštovanjem

(697) (3-2)

France Čonček.

Originalne prav lepe platnice

priredil sem podpisani za „**WOLFOV SLOVAR**“ ter se uljudno pri- poročam preč. gg. naročnikom in čitateljem „Slovenca“ v vezanje imenovanega ravnokar dokončanega dela. **Cena platnicam z vezanjem vred za oba zvezka 2 gl. 80 kr.**

Krasne platnice priredil sem tudi za Mohorjeve knjige, osobito za molit- venik **sv. Jožef** in za lepo mladinsko knjizico „**Pod lipo**“

Prevzemam tudi vsa **druga knjigoveška dela** in jamčim za natančno in trpežno delo po nizki ceni.

Velespoštovanjem (696) (3-2)

FRANC BRESKVAR preje L. Šverljuga,
knjigovez v LJUBLJANI, poleg „Katoliške Bukvarne“

Tesarski obrt

v Ljubljani,

Nove ulice št. 5

Se priporoča v vsa tesarska stavbena dela.
— Cene povsem terpežnemu, zanesljivemu delu primerno nizke.

Domača tvrdka!

Domača tvrdka!

658 26-6

Ivan Zakotnik

mestni tesarski mojster

in zapriseženi izvedenec
c. kr. deželne sodnije.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
saznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre

Priporočilna naznanila domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Anton Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16
priporoča se čast. duhovščini in sl. občinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke
V zalogi ima tudi narejene obleke
za gospode in dečke. — Obleke od 7 gld.
50 kr. do 24 gld., površnike od 6 gld.
50 kr. do 22 gld., nepremočljive haveloke
od 7 gld., 50 kr. do 12 gld., haveloke iz
veljblodove dlake (Kameelhaar) od 12 gld.
do 17 gld., mantile in plašče za gospe itd.
Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršujejo se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.

**Uradne
in trgovske
KOVERTE**
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Josip Tomec
usnar in zaloga usnja
v Ljubljani
Streliške ulice
priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu
trpežno doma strojeno
usnje za vsakovrstno
porabo, po nizki ceni.

Laneni firnež
najboljše kakovosti, dobiva se pri
Adolfu Hauptmannu
tovarna za firnež
v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Ilostrovani ceniki potrebščin za obrtništvo, šolo in za
dom zastoj in franko.
Prodaja na debelo in drobno.

Karol Dostal
tapetnik
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 31
se priporoča v najkulantnejše izvrševanje
vseh v svojo stroko spadajočih del, kakor
modrocev na peresih, žimnic, garnitur itd.
Cene nizke.

Janez Dogan
mizarski obrt in zaloga pohištva v Ljubljani
Dunajska cesta v Medjatovi hiši
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo izvrstno urejeno
zalogo divanov, žimnic, omar, stolov,
postelj itd.
Cenilniki s podobami so franko na
razpolago.
Najnižje cene, izborna blago.

Valentin Šubic
podobar in pozlatař v Poljanah nad
Škofjo Loko
priporoča se preč. duhovščini in cerkvenim
predstojništvom v izvrševanje vsakovrstnih
podobarskih del
z zagotovilom poštenega in solidnega dela po možno
nizki ceni.

J. Kopac,
svečar v Gorici,
Voščarna Prodajalnica
Solkanska cesta 9, Gospodarska ulica
priporoča veleč. duhovščini, cerkv. oskrb-
ništvom ter sl. občinstvu garantirane, pristne
čebelno-voščene sveče
kilo po gld. 2-45 Sveče slabejših vrst za
pogrebe in drugo uporabo prav po nizki
ceni. V veliki izbiri so tudi voščeni zvitki,
okrašeni in preprosti po najnižji ceni.

Valentin Accetto
— zidarski mojster —
v Ljubljani, Opekarska cesta št. 55
priporoča se preč. duhovščini in slavnemu
občinstvu, podjetnikom in društvom v vsa
— v zidarsko stroko spadajoča dela —
bodisi novih stavb, cerkvenih in zasebnih
poslopij, kakor tudi vsakovrstna poprav-
ljanja, vzdavanja in postavljanja lončenih
štedilnih ognjišč, polaganje vsakovrstnega
tudi cerkvenega tlaka, vse po najnižji ceni.

Matija Horvat
čevljarški mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
priporoča se preč. duhovščini in slav. občinstvu
v naročanja raznovrstnega
obuvala
katera izvršuje cenó, pošteno, iz zanesljivega blaga
od najpriprostejših do najfinišnih oblik.

JOSIP ŠUBIC
kipar v Gorenji vasi nad Škofjo Loko
priporoča se preč. duhovščini in slav.
občinstvu za izdelovanje
kipov iz lesa in kamena, novih
oltarjev iz lesa in marmor-cementa
v vsakojakem slogu; dalje v prenavljanje
starih oltarjev in drugih predmetov zago-
tavljaajo kar najnatašnejšo izvršitev in
nizko, delu primerno ceno.

Alojzij Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 7
priporoča vsakovrstno moko po različni
ceni, otrobe, koruzo in koruzno moko.
Prodaja na drobno in debelo ter zago-
tavlja uljudno postrežbo.

Najboljše, svetovno
črnilo za čevlje!
Kdor hoče imeti svoje
obuvalo lepo temno-črno se
lesketajoče in si je želi
ohraniti trpežno, kupi naj
edino le
Fernolendtovo
črnilo za čevlje
c. kr. dež. priv. to-
leta 1835 varne. ustanov.
na Dunaji.
Povsod v zalogi.
Radi premnogih malovrednih ponarejanj pazi naj
se natančno na moje ime: **St. Fernolendt.**
Priporočam tudi ličila za čevlje, snov za ohr-
nitev usnja, univerzalno nepremočno mazilo. Vsako-
vrstne tinte, svitla naravna crme za svitlo usnjato
obuvalo in pisarni pečatni vosek. 10 62-47

Kot nadomestilo za bobovo kavo se priporoča
po zdravniških receptih, otrokom in bolnikom; Najkakovostnejša, edino zdravna in ob enem
najkakovostnejša prines k bobovi kavi je.

KATHREINER.
KNEIPPOVA SLADNA KAVA.
Najčistejši prirodni plod
v oseh zrnih,
ki se se dajo ponarejati.

Se dobi povsod: 1/2 Kile za 25 kr.

1891-1894
8 ZLATIH KOLAJN

Posor: saktovajte in jemljite
le izvorne zavoje s imenom
„Kathreiner“.

Za Miklavža!
J. Föderlova fina namizna pekarija
v Ljubljani, Lingerjeve ulice št. 5
priporoča veliko izbero najraznovrstnejšega
finega namiznega peciva, povitic, šarteljnov
itd., ter opozarja ob enem na svojo
filijalno prodajalnico v Kordinovi hiši
Preč škofijo šte. 4,
kjer se dobiva trikrat na dan svež bel in črn kruh, pa tudi
fino pecivo v največji izbiri. 706 2-2

V najem se daje od 1. dne januarija
1896. leta
gostilna v „Nár. domu“
Radi pojasnil in podrobnih pogojev se je ponud-
nikom pismeno ali pa ustno zglasati pri podpisnem
upravnem odboru.
V Ljubljani, dné 1. decembra 1895.
Za upravni odbor „Nár. doma“:
dr. vitez Karol Bleiweis,
predsednik.
700 3-2

Dunajska borza.

Dne 4. decembra.		Dne 3. decembra.		Kreditne srečke, 100 gld. 197 gld. — kr.	
Skupni državni dolg v notah	100 gld. 35 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	147 gld. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	134 „ 75 „
Skupni državni dolg v srebru	100 „ 35 „	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	150 „ 50 „	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	16 „ 75 „
Avstrijska zlata renta 4%	121 „ 15 „	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	— „ — „	Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ — „
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	100 „ — „	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	97 „ 60 „	Salmove srečke, 40 gld.	68 „ 50 „
Ogerska zlata renta 4%	121 „ 05 „	Tisine srečke 4%, 100 gld.	140 „ 50 „	St. Genois srečke, 40 gld.	69 „ — „
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	98 „ 60 „	Dunavske vravnave srečke 5%	129 „ — „	Waldsteinove srečke, 20 gld.	53 „ — „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1020 „ — „	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 „ 60 „	Ljubljanske srečke	23 „ — „
Kreditne delnice, 160 gld.	371 „ — „	Posojilo goriškega mesta	112 „ — „	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	164 „ 75 „
London vista	121 „ 30 „	4% kranjsko deželno posojilo	98 „ 25 „	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3380 „ — „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 „ 22 1/2 „	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 „ 75 „	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	477 „ — „
80 mark	11 „ 84 „	Priporočene obveznice državne železnice	— „ — „	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	101 „ — „
80 frankov (napoleonador)	9 „ 62 „	„ „ južne železnice 3%	166 „ — „	Dunajskih lokal. železnic delniška družba	— „ — „
Italijanski bankovci	45 „ 10 „	„ „ južne železnice 5%	130 „ — „	Montanska družba avstr. plan.	86 „ 25 „
C. kr. cekini	5 „ 71 „	„ „ dolenskih železnic 4%	99 „ 50 „	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	165 „ — „
				Papirnih rubljev 100	129 „ 75 „

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za nakupe pri trestanjskih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Monjarnična delniška družba
„M E R C U R“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni svati za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
nalozenih glavnih.